

EMBARGADA FINS EL 9 DE SETEMBRE DE 2019 A LES 22.01 H. CEST

El projecte original de les “superilles” podria evitar prop de 700 morts prematures anuals a Barcelona

Un estudi estima que la implementació de les 503 “superilles” previstes inicialment reduiria els nivells anuals de contaminació atmosfèrica un 24%

Barcelona, 9 de setembre de 2019-. Si el projecte de les “superilles” s’apliqués íntegrament, la ciutat de Barcelona podria evitar cada any **667 morts prematures**, la majoria a causa de la disminució dels nivells de **contaminació atmosfèrica** (NO₂), seguit de la reducció del **soroll del trànsit** i de la **mitigació dels efectes de l’illa de calor**. Són algunes de les conclusions d’un estudi de l’Institut de Salut Global de Barcelona ([ISGlobal](#)) que s’ha publicat a *Environment International*.

El [model de “superilles”](#) es va desenvolupar amb l’objectiu de recuperar espai públic per a la ciutadania i posar solució als alts nivells de contaminació de l’aire i la manca d’espais verds a Barcelona. El concepte va ser creat per [BCNecologia](#), que dirigeix Salvador Rueda, i la **proposta inicial era crear 503 “superilles” repartides equitativament per tota la ciutat**. Fins ara, els districtes en què s’han desplegat actuacions diverses de reurbanització en l’àmbit del projecte de les “superilles” són Poblenou, Sant Antoni, Horta, Gràcia, Les Corts i Sants.

L’estudi publicat ara, que ha comptat amb la col·laboració de l’Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) i de BCNecologia, és **el primer que realitza una estimació dels impactes sobre la salut d’aquest projecte d’intervenció urbana i de transport**. Seguint la metodologia pròpia d’un estudi d’impacte en salut (HIA, per les sigles en anglès), l’equip científic va realitzar un càlcul estadístic per quantificar els canvis que la creació de les 503 “superilles” produiria en els nivells de contaminació atmosfèrica (NO₂), soroll procedent del trànsit, activitat física, superfície d’espais verds i temperatures de la ciutat. Posteriorment, van combinar les evidències científiques disponibles sobre la relació entre cada un d’aquests cinc factors i la mortalitat amb les dades actuals d’exposició a cada un d’ells i de morts per causes naturals a Barcelona.

Beneficis per a la salut

Les estimacions resultants indiquen que el projecte original de les “superilles” podria prevenir 667 morts prematures a l’any, **augmentar l’esperança de vida en gairebé 200 dies de mitjana per persona** i permetre **un estalvi econòmic anual d’1,7 mil milions d’euros**. Els beneficis més notables per a la salut provindrien de la reducció dels nivells de contaminació de l’aire -291 morts prematures evitables anuals-, seguit del soroll del trànsit i la mitigació dels efectes de l’illa de calor -163 i 117 morts prematures previngudes, respectivament.

Amb la implementació del projecte en la seva integritat, **els nivells mitjans anuals de contaminació atmosfèrica per NO₂ es reduirien un 24%** -dels 47 ug/m³ actuals es passaria a 36 ug/m³, complint així amb les recomanacions de l’OMS d’un màxim de 40 ug/m³ i **els nivells de soroll de trànsit disminuirien un 5,4%** -de 54 db a 51 db. Així mateix, **el transport privat motoritzat es reduiria considerablement** i, dels gairebé

1.190.000 viatges que es produeixen cada dia entre setmana en l'actualitat, s'estima que prop de 230.000 es passarien a realitzar en transport públic i actiu (amb bicicleta i/o a peu). L'estudi estima que aquest canvi en els modes de transport suposaria un **augment en l'activitat física** que resultaria en **36 morts prematures evitades**.

Pel que fa a **espais verds**, tot i no comptar amb les dades suficients per quantificar els beneficis a tota la ciutat, sí que es va estimar que, **només a l'Eixample**, l'increment de vegetació esperat permetria **evitar 60 morts prevenibles l'any**. Els espais verds són d'especial importància per a la salut urbana, sobretot en llocs com Barcelona, amb una gran densitat de població, una escassetat general d'espai i en un context de crisi climàtica.

Missatge de salut pública

“Cal tenir en compte que **les dades que presentem són només estimacions** i que la metodologia emprada compta amb limitacions, de manera que els resultats **s'han de prendre amb cautela**. Més enllà de les xifres concretes, el que aquest estudi demostra és que les intervencions de **planificació urbana i del transport**, com les superilles, tenen **implicacions importants per a la salut pública**”, explica **Natalie Mueller**, primera autora de l'estudi i investigadora d'ISGlobal.

“Les nostres estimacions ofereixen un exemple del que es podria aconseguir adoptant un **nou model urbà que prioritzi l'enfocament de salut** i que permeti reduir de manera significativa les exposicions perjudicials a què ens sotmet el model actual”, destaca **Mark Nieuwenhuijsen**, coordinador de l'estudi i director de la [Iniciativa de Planificació Urbana, Medi Ambient i Salut](#) d'ISGlobal. “Tot i això, cal subratllar que, perquè la distribució dels beneficis en salut sigui completa i equitativa, les “superilles” s'haurien d'aplicar de forma consistent a tota la ciutat”, afegeix.

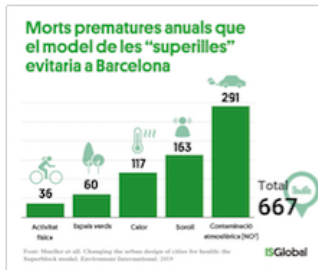
De la mateixa manera, Mark Nieuwenhuijsen considera que “per aplicar les “superilles” a escala municipal i maximitzar els seus beneficis per a la salut cal treballar en la **millora de la xarxa de transport públic de l'àrea metropolitana de Barcelona**, sobretot per reduir els viatges que es produeixen cada dia d'entrada i sortida de la ciutat, així com seguir ampliant i millorant la xarxa de carrils bici”.

“Barcelona necessita les “superilles” juntament amb intervencions complementàries per millorar la qualitat de l'aire, promoure l'activitat física i fer front a la crisi climàtica. Cal un **canvi de paradigma urgent**: passar d'una planificació urbana centrada en l'automòbil cap a una nova que situï les persones al centre”, conclou Natalie Mueller.

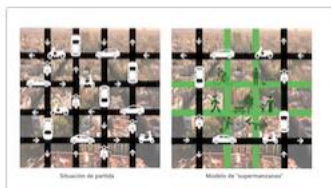
Referència

Natalie Mueller, David Rojas-Rueda, Haneen Khreis, Marta Cirach, David Andrés, Joan Ballester, Xavier Bartoll, Carolyn Daher, Anna Deluca, Cynthia Echave, Carles Milà, Sandra Marquéz, Joan Palou, Catherine Pérez, Cathryn Tonne, Mark Stevenson, Salvador Rueda, Mark Nieuwenhuijsen. Changing the urban design of cities for health: the Superblock model. *Environment International*. September 2019. <https://doi.org/10.1016/j.envint.2019.105132>

Material gràfic

Gràfic – Morts prematures anuals que el model de les “superilles” evitaria a Barcelona. [Descarregar aquí la imatge en jpg. \(509 KB\)](#)

Il·lustració – Model de “superilles”. [Descarregar aquí la imatge en jpg. \(1,3 MB\)](#)

Sobre ISGlobal

L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) és el fruit d'una aliança innovadora entre "la Caixa" i institucions acadèmiques i governamentals per contribuir a l'esforç de la comunitat internacional amb l'objectiu de fer front als reptes de la salut en un món globalitzat. ISGlobal consolida un node d'excel·lència basat en la recerca i l'assistència mèdica que té el seu origen en els àmbits hospitalari (Hospital Clínic i Parc de Salut MAR) i acadèmic (Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra). El seu model de treball aposta per la translació del coneixement generat per la ciència a través de les àrees de Formació i Anàlisi i Desenvolupament Global. ISGlobal és membre del Programa CERCA de la Generalitat de Catalunya.

Premsa ISGlobal

Marta Solano

marta.solano@isglobal.org

93 214 73 33 / 661 45 16 00

Pau Rubio

pau.rubio@isglobal.org

93 214 73 33 / 696 91 28 41

Una iniciativa de:

